

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра педагогіки початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

Освітня програма «Початкова освіта»

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна майстерність
Викладач (-і)	доц.. Русин Галина Андріївна
Контактний телефон викладача	0993337004
Е-mail викладача	grusyn@gmail.com
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Очні консультації: 2 години в тиждень (II семестр)
2. Анотація до курсу.	
<p>Навчальна дисципліна «Педагогічна майстерність» зорієнтована на розвиток творчого потенціалу майбутнього учителя, формування практичної готовності до керівництва навчально-виховним процесом. Педагогічна майстерність учителя – свідчення розвинутого інтелекту та високої загальної культури особистості. Предмет допомагає опанувати педагогічну майстерність, розвинути власні задатки, що є необхідними для педагогічної творчості. Навчальний предмет допомагає оволодіти прийомами організації педагогічної діяльності, керувати діяльністю школяра, використовувати особистісний потенціал для розв'язання педагогічних завдань навчання і виховання, засвоїти елементи педагогічної техніки керування собою.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета дисципліни - ознайомити студентів з особливостями педагогічної діяльності та педагогічної майстерності учителів початкової школи; сформувати відповідні професійні уміння та навички; використовувати їх у практичній діяльності.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни ви ознайомитеся з особливостями педагогічної діяльності та педагогічної майстерності; оволодієте певним комплексом педагогічних умінь та навичок відповідно до потреб сучасної початкової школи.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Програмові результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Знання вікових особливостей дітей, індивідуальних відмінностей у перебігу їхніх пізнавальних процесів. -Знання нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, вимог Концепції нової української школи. -Здатність до здійснення ефективної комунікації у процесі вирішення професійно-педагогічних задач, усунення комунікативних бар'єрів. -Здатність прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію із суб'єктами освітнього процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування. -Здатність до створення безпечного, психологічно комфортного, толерантного, здоров'язбережувального освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий і духовний розвиток учнів з урахуванням їхніх вікових, індивідуальних особливостей та регіональних чинників розвитку. -Здатність до навчання впродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації. 	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18

семінарські заняття / практичні / лабораторні			18		
самостійна робота			54		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний/ Вибірковий	
Шостий	Початкова освіта	Третій			
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1. Тема 1. Сутність педагогічної майстерності	Лекція, практичне	1. Баранова Н. П. Тренінги для вчителів педагогічної майстерності. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 159с. 2. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача. К.: КНЕУ, 2005. 3. Васянович Г. Педагогічна етика. Львів: Норма, 2005. 4. Волкова Н. П. Педагогіка. К.: Академія, 2001.	1. Користуючись предметним покажчиком творів А. С. Макаренка і В. О. Сухомлинського, випишіть 4-5 думок про педагогічну майстерність учителя 2. Випишіть із статті К. Д. Ушинського „Про користь педагогічної літератури” судження про роль педагогічної діяльності. 3. Підберіть цитати з художніх і наукових текстів, прислів'я і приказки до даної теми. (8 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 2. Професійне самовиховання майбутніх учителів початкових класів, як педагогічна проблема	Лекція, практичне	1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. К.: Академія, 2006. 2. Гін В. І. Прийоми педагогічної техніки. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. 176с. 3. Гриньов В. М. Педагогічна	1. Змодельуйте педагогічну ситуацію як одиницю педагогічного процесу, організованого способом впливу вчителя на учня у початковій школі. 2. Змодельуйте педагогічну ситуацію як	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		майстерність учителя. Харків: ОВС, 2006. 4.Гузій Н. В. Основи педагогічного професіоналізму. К. НПУ імені М.П.Драгоманова, 2004.	одиницю педагогічного процесу, організованого способом співробітництва вчителя й учнів. (8 години)		
Тема 3. Способи організації навчально-виховного процесу в початковій школі.	Лекція, практичне	1.Кіліченко О. І. Основи педагогічної майстерності: модульно-кредитний підхід. Івано-Франківськ, 2009 2.Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с. 3.Марченко О.Г. Основи педагогічної майстерності. Х.: Вид. група «Основа»,2009. 112 с. 4.Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. : навчальний посібник. К.: ВАТ «КДНК», 2001.	Доберіть бібліографію до даної теми, складіть анотації. 2. Підберіть з психолого-педагогічної літератури тести, які допомогли б Вам провести самоаналіз стилів педагогічного спілкування. (4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 4. Педагогічне спілкування. Силі педагогічного спілкування	Лекція-дискусія, практичне	1.Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи. / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. К., 2003. 2.Нова	Підготувати педагогічні ситуації відповідно до заданої теми. З свого життєвого досвіду. По спілкуватись з	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczerpcziya.pdf	вчителями початкової школи. Досвід вчителів початкових класів. (8 години)		
Тема 5. Педагогічний такт і майстерність учителя. Авторитет учителя.	Лекція, практичне	1.П'ятакова Г.П. Практикум зі спецкурсу “Основи педагогічної майстерності”: для студентів педагогічних спеціальностей. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 40 с. 2.Педагогіка: Хрестоматія / уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003. 3.Педагогічна майстерність / за ред. В.М. Гринькової, С.Т. Золотухіної. – Харків «ОВС», 2006.	1. Змодельуйте педагогічну ситуацію вчителем авторитарного стилю спілкування. 3 2. Змодельуйте педагогічну ситуацію вчителем ліберального стилю спілкування. 3 3. Змодельуйте педагогічну ситуацію вчителем демократичного стилю спілкування. 3 (8 години)	Максимальна оцінка - 5	
Модуль 2. Тема 1. Педагогічна техніка і технологія	Лекція, практичне	1.Педагогічна майстерність підручник / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 1997. 2.Педагогічна	1.Охарактеризуйте професійні якості А. С. Макаренка як вчителя. 3.Чому А. С. Макаренко пов'язує поняття	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		<p>майстерність учителя: навчальний посібник / За ред. проф. В.М. Гриньової, С.Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків: «ОВС», 2006. 224 с.</p> <p>3.Педагогічна майстерність: підручник / за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 2004.</p>	<p>«ризик» і «такт»? 3.Роль особистості вчителя у гармонійному розвитку учнів на думку В. О. Сухомлинського (8 години)</p>		
<p>Тема 2 . Педагогічна ситуація і педагогічна задача як складові навчально-виховного процесу в початковій школі.</p>	<p>Лекція-дискусія, практичне</p>	<p>1.Педагогічна майстерність: підручник / за ред. Біда Л.О. К.: Вища школа, 1997.</p> <p>2.Педагогічна майстерність: хрестоматія / за ред. І.А. Зязюна. К.: Вища школа, 2006.</p> <p>3.Педагогічна творчість і майстерність: хрестоматія / укл. Н.В. Гузій.– К.: ІЗИН, 2000.</p> <p>4.Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / За ред. проф. В.М. Гриньової, С.Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків: «ОВС», 2006.</p>	<p>1.Методологічні основи педагогіки Ш. О. Амонашвілі.</p> <p>2.Психолого-педагогічна характеристика С. М. Лисенкової. як вчителя.</p> <p>3.«Щадна педагогіка» за В. Ф. Шаталовим. (4 години)</p>	<p>Максимальна оцінка - 5</p>	<p>два тижні</p>
<p>Тема 3. Конфлікт як психолого-педагогічна</p>	<p>Лекція-дискусія, практичне</p>	<p>1.Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології.</p>	<p>1.Підберіть педагогічні ситуації, де було показано</p>	<p>Максимальна оцінка - 5</p>	<p>два тижні</p>

проблема в діяльності учителя.		<p>Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти К.: Видавничий Дім «Слово», 2004.— 616 с.</p> <p>2.Профілактика синдрому емоційного вигорання педагогів / уклад. А.Г.Дербеньова, А.В. Кунцевська. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 223 с.</p> <p>3.Порадник для вчителя: навчально-методичні матеріали. К., 2017. http://nus.org.ua/articles/vchyteli-ne-propustit-navchalno-metodychnyj-posibnyk-poradnyk-dlya-vchytelya/</p>	<p>тактовність чи нетактовність учителя початкових класів.</p> <p>2.Змодельуйте педагогічні ситуації, які показали би різні види і градації педагогічної тактики.</p> <p>Підготовка презентацію, відеоматеріали. (4 години)</p>		
Тема 4. Основи мімічної і пантомімічної виразності	Лекція – діалог, практичне	<p>1.Професійна мобільність учителя початкової школи: курс лекцій, опорні схеми / Автор-упорядник: О.І.Кіліченко. Івано-Франківськ, 2017. 112 с.</p> <p>2.Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. К.: Міленіум, 2006. 346 с.</p> <p>3.Сучасний педагог</p>	<p>1.Підберіть і змодельуйте педагогічні ситуації в якій охарактеризовані особливості авторитетного учителя.</p> <p>2.Занотуйте міркування видатних педагогів, філософів про авторитет і його значення у педагогічній діяльності вчителя. (2 години)</p>	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		http://www.hortin.org.ua/node/143 6 4.Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. / В.М.Теслюк, П.Г.Лузан, Л.М.Шовкун. – К. : ДАККіМ, 2010.		
--	--	---	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів. Участь в роботі впродовж семестру – 50 балів (оцінки за практичні заняття – 30 балів); за контрольну роботу – 10 балів; за самостійну роботу – 10 балів. Екзамен – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Ви повинні виконати контрольну роботу, що складається із двох теоретичних питань і практичного завдання. Контрольна робота – теоретична частина (5 балів), практична частина – змодельовати педагогічну ситуацію (5 балів) Самостійна робота студентів складається з п'яти блоків. Перший блок — це відповіді на тести (2 бали); другий – заповнення картки для самостійної роботи (2 бали); третій – пророблення вправ з на зняття м'язової напруги і вміння оволодіти своїм психічним станом (2 бал); четвертий – вправи на мобілізацію творчого самопочуття перед початком уроку (1 бал); п'ятий – проектування, моделювання та обговорення нестандартних уроків та ігрових ситуацій, ігор (3 бали).
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

7. Політика курсу

Політика курсу спрямована на створення доброзичливої атмосфери на занятті, активну комунікацію в групі з дотриманням правил академічної доброзичливості.
 Лекційні заняття пропущені без поважних причин не відпрацьовуються, але заняття лекційного матеріалу - обов'язкове.
 Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання творчих завдань теми (тести).
 Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести 1, Тести 2) і тільки тоді буде допущений до складання заліку.
 Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

8. Рекомендована література

1. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
2. Педагогічна майстерність / За ред. І. Зязюна. К., 1997. 349 с.

3. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І. Зязюна. К., 2004. 422 с.
 4. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. К., 2001. 576 с.
 5. Ковальчук Л.О. Практикум з педагогіки: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 253 с.
 6. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: навч. посібник / за заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 624 с.
 7. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. посібник. К., 2001. 656 с.
 8. Ягулов В.В. Педагогіка: Посібник. К., 2002. 560 с.
- РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
9. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Мовленнєва комунікація: Підручник. К., 2004. 472 с.
 10. Азаров Ю.П. Тайны педагогического мастерства: Учеб. пособие. М., 2003. 432 с.
 11. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посібник. К., 2005. 336 с.
 12. Бутенко Н.Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник. К., 2004. 383 с.
 13. Бутенко Н.Ю., Приходько А.М., Федоренко Н.І. Комунікативні процеси у навчанні: Навч.-метод. посібник. К., 2004. 334 с.
 14. Васянович Г.П. Морально-правова відповідальність педагога (теоретико-методологічний аспект): Монографія. Львів, 1997. 163 с.
 15. Васянович Г.П. Педагогічна етика. Львів, 2005. 344 с.
 16. Ващенко Г.Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. К., 1997. 441 с.
 17. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. К., 2006. 276 с.
 18. Гірник А., Бобрю А. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження. К., 2003. 172 с.
 19. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К., 1997. 376 с.
 20. Грабовська С., Равчина Т. Конфлікти без насильства. Львів, 2001. 276 с.
 21. Добенько О.В., Бондаренко Є.А. Педагогічна техніка: Навч. посібник / За заг. ред. Л.М. Романишиної. Тернопіль, 2000. 132 с.
 22. Загальна психологія: Підручник / За ред. С. Максименка. К., 2000. 543 с.
 24. Занина Л.В., Меньшикова Н.П. Основы педагогического мастерства. Ростов н/Д., 2003. 288 с.
 25. Карнеги Д. Как завоевать друзей и оказать влияние на людей: Сочинения. М., 2001. 720 с.
 27. Ковальчук Л.О., Ковальчук О.Б. Системи освіти зарубіжних країн: Навч. посібник. Львів, 2003. 136 с.
 28. Ковальчук О.Б. Діагностування результатів навчання: Навч. посібник. Львів, 2004. 153 с.
 30. Кошманова Т., Брайс Л., Голм Г., Равчина Т. Педагогіка для громадянського суспільства: Навч. посібник / За заг. ред. Т.С. Кошманової. Львів, 2005. 382 с.
 32. Кошманова Т.С. Розвиток педагогічної освіти у США (1960 – 1998 рр.): Монографія. Львів, 1999. 488 с.
 33. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Практикум. К., 2003. 418 с.
 34. Куницына В.Н., Казаринова Н.В., Погольша В.М. Межличностное общение: Учебник. СПб., 2003. 544 с.
 35. Леві В. Нестандартна дитина. Переклад з рос. К., 1991. 256 с.
 37. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / За заг. ред. Пехоти О.М. К., 2001. 255 с.
 39. Педагогічна майстерність: підручник / за ред. Біда Л.О. К.: Вища школа, 1997. 349 с.
 40. Пометун О, Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. К., 2003. 192 с.
 41. Сагач Г.М. Риторика: Навч. посібник. К., 2000. 568 с.
 42. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібник. К., 2004. 335 с.

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/
http://pidruchniki.ws/15811026/pedagogika/etapi_pedagogichnogo_protsestu
<http://www.chl.kiev.ua/cgi-bin/sp/>
http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html
<http://lib.pu.if.ua/>
<http://vchytel.info/pedahohichne-proektivannya-uroku1/>

1.

Викладач доц. Русин Г.А.